

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: دکتر علی دریج، استاد دانشگاه در مسائل ستراتیژیک، لبنان
برگردان: احمد مزارعی
۰۶ اگست ۲۰۲۲

امکانات ایران به مثابه ریه تنفسی روسیه



AFP Sputnik

گذرگاههای بحری ایران و بنادرش به مثابه ریه [شش] تنفسی مسکو درمقابله با محاصره غرب

در ادامه محاصره شدید وخفه کننده ای که روسیه به خاطر جنگ دراکراین با آن روبه رو می باشد، مسکو هر روز بیش از پیش به جمهوری اسلامی ایران به عنوان همپیمانی که از ثبات و استقرار محکمی برخوردار است، اعتماد می کند، هم اکنون اکثریت همپیمانان و دوستان سابق روسیه از کمک و همکاری با روسیه امتناع ورزیده و در این شرایط تنها ایران به مثابه ریه تنفسی اساسی درمقابله با انزوا و تحریم پیمان ناتومی باشد که تحریمهای زمینی، بحری و هوایی ظالمانه خود را علیه مسکو اعمال کرده است.

بعد از دوده که ایران، روسیه و هند در سال ۲۰۰۰، قرارداد گذرگاه نقل بین المللی شمال و جنوب را امضا کردند، داریوش جمالی مدیر بندر مشترک ایرانی - روسی، سولیانکا در استراخان اوپلاست، (یکی از شهرهای روسیه وابسته به فدرالیسم روسیه)، اعلام نمود که اولین محموله کالائی روسیه از طریق ایران و از این گذرگاه بین المللی به هند ارسال گردید.

این محموله کالائی (که در بندر سانت پترزبورگ بارگیری شده بود) مسیر متعددی را از سرگزرانید که از بندر سولیانکا در استراخان شروع و سپس وارد دوبندر عباس و چاه بهار گردیده و از بندر چاه بهار به سوی بندر «نهاوا شیوا» در هندوستان انتقال یافت. مطلب مهمی که باید گفته شود اینست که بندر سولیانکا نقش اصلی را در طی این عملیات به عهده داشت و مهمتر این که این بندر در سال ۲۰۲۰، در میان پانزده بندر پرودخانه ولگا، در جمهوری داغستان به عنوان اولین بندر شناخته شد. زمان انتقال این محموله در مجموع ۲۴، روزه طول انجامید و امید می رود که با به پایان رسیدن خط قطار سراسری ایران، این محموله ها سریعتر به مقصد برسد.

رابطه ایران با بندر سولیانکا چیست ؟

رابطه تهران با کشورهای همسایه، قدیمی و دارای ابعاد و سطوح گوناگونی می باشد. از حدود یک دهه گذشته «شرکت حمل و نقل ایران» ۵۳٪، از سهام بندر سولیانکا در استراخان را خریداری کرده است، اهمیت این بندر برای ایران این بوده است که این بندر می تواند بخش اساسی از تجارت بحری ایران را در بحیره خزر تأمین کند. بخش دیگر و کوچکتر تجارت بحری ایران در این منطقه از طریق بندر «محج قلعه» در داغستان تأمین می شود.

اضافه بر همه اینها بندر سولیانکا این امکان را نیز دارد که از طریق قطار به مسکو و سان پترزبورگ نیز ارتباط دارد و می تواند مورد استفاده بازرگانی ایران قرار بگیرد، همچنین طریقه حمل و انتقال کالا از طریق استفاده از رودخانه ولگا نیز وجود دارد که به بیش از یازده شهر روسیه که در طول این رودخانه قرار دارند مرتبط است.

باید گفت که غیر از مطالبی که در بالا شرح آنها رفت، ایران یک کنسولگری عمومی و یک شعبه از «بانک میر» نیز برای فعالیتهای عمومی در شهر استراخان دارد که در کنار دو شعبه دیگر این بانک که در شهرهای مسکو و غازان نیز فعال می باشند و برای تسهیل معاملات مالی و بانکی میان ایران و روسیه فعالیت دارند.

بیشتر از همه اینها باید گفت که در تاریخ ۲۵، اکتوبر سال ۲۰۱۷، تهران «مرکز بازرگانی ایران» را در شهر استراخان افتتاح نمود. این مرکز بازرگانی بیش از دوصد سال سابقه دارد که بعد از انقلاب اکتوبر روسیه بسته شد که خوشبختانه دوباره افتتاح و به کار پرداخت.

باید گفت که بسیاری شرکتهای ایرانی در منطقه «لوتس» در استراخان به طور خصوصی سرمایه گذاری کرده و مشغول به کار می باشند.

اهمیت حمل و نقل بحری فعلی ایران برای روسیه در چیست؟

با شروع جنگ فعلی میان روسیه و پیمان ناتو در تاریخ ۲۴ فیرووری و اقدام گسترده تحریمها علیه روسیه، بندر سولیانکا در استراخان تبدیل به مهمترین رابطه و عبور کالا میان ایران و روسیه گردید، به طوری که از طریق استراخان سه راه دیگر که مکمل رابطه عبور بین المللی شمال و جنوب روسیه به سوی ایران می باشند منشعب می شود، یکم این راهها از طریق آسیای میانه، دوم در خلال بحیره خزر و سومی از طریق جنوب قفقاز. از این نظر هنگامی که کشورهای غربی برای مقابله با جنگ روسیه در اکراین بر مسیر گذرگاههای روسیه به اروپا موانع ایجاد کرده تا روسیه را به شکست بکشانند، مسکو نیز در اقدامی پیشگیرانه به راههای سه گانه مذکور به شکلی گسترده روی آورد.

اضافه بر همه اینها در میان بنادر متعدد ایرانی که در ساحل بحیره خزر قرار دارند، دوبندر «امیرآباد» و «انزلی» موقعیت محوری داشته و نقش پر اهمیتی در عملیات حمل و نقل سریع کانتینرهای کالاهای روسی از سولیانکا در استراخان به سوی بنادر جنوبی ایران، از جمله بندر عباس. همچنین بندر چابهار نیز به مثابه حلقه وصل بسیار مهمی میان هند، ایران و روسیه بوده که همه اینها در چهارچوب «گذرگاهی بین شمال و جنوب» عمل می کنند.

برای تحقق یافتن این هدف ستراتیژیک، قراردادی سه جانبه به مدت سه سال میان استراخان در روسیه، منطقه بندر آزاد انزلی ایران و بحیره خزر و منطقه تجارت آزاد صنعتی چابهار در خلیج عمان به امضاء رسید.

هند از شرکت در گذرگاه انتقال بین المللی شمال – جنوب، چه منافعی دارد؟

شرکت هند در گذرگاه بین المللی شمال و جنوب بسیار مهم است، زیرا این کشور از اعضای اصلی این برنامه بوده است، هند به همراهی با سه کشور دیگر قراردادی را برای توسعه دادن بندر ستراتیژیکی «چابهار» به عنوان نقطه

عبور بسیار مهمی در «گذرگاه حمل و نقل بین المللی» از طریق افغانستان امضاء کرده است که در تاریخ ۲۴، ماه می سال ۲۰۱۶، به امضاء رسیده است، از طرف دیگر هند با ایران نیز در برنامه توسعه خط قطار چابهار – زاهدان شرکت دارد، در سال ۲۰۱۶، نخست وزیر هندوستان «ناریندا مودی» ضمن سفر به ایران قرارداد مذکور را امضاء نمود، این قرارداد به هند امکان می دهد که ارتباط ترانزیتی خود را با مشهد و سرخس در شمال شرقی ایران و از آنجا به آسیای میانه از طریق بندر چابهار برقرار سازد، همچنین هند امکان می یابد که به بندر انزلی در شمال ایران یعنی جنوب بحیره خزر نیز دسترسی داشته باشد.

امتیاز دیگر برای هند اینست که این ممر «بین المللی شمال و جنوب» به وی امکان می دهد تا با بندر بزرگ «نهایا شیوا» در هند ارتباط برقرار کرده و کانتینرهای تجارتي خود را به بندر چابهار در خلیج عمان و از آنجا به بندر انزلی در ساحل جنوبی بحیره خزر و بندرگاههای استراخان و سولیانکا انتقال دهد.

قابل ذکر است که راه ارتباطی بازرگانی فعلی میان هند و روسیه از طریق کانال سوئز انجام می گیرد، از این نظر استفاده هندوستان از «گذرگاه بین المللی شمال جنوب» که در بالا شرح آن آمد، برای هفتم از نظر زمانی و مالی انتقال کالا بسیار مقرون به صرفه بوده و مخارج آن تقریباً به نصف تقلیل می یابد.

نتیجه گیری: جنگ و رودروئی روسیه در اوکراین و موانع گوناگونی که امریکا و ناتو برای عبور و مرور روسیه در بسیاری کشورها به وجود آورد، باعث شد تا روسیه و ایران کوشش فراوانی به کار بگیرند تا «گذرگاه شمال – جنوب» از طریق ایران فعال شود و محاصره روسیه توسط غرب و ناتو را با شکست روبه رو سازد.

با این حساب و حوادث پیش آمده امید می رود که روابط میان ایران و روسیه دچار تغییرات بیسابقه ای گردد و به درجه استراتژیکی که شامل بسیاری امور گوناگون (۱) می گردد، ارتقاء یابد، اولین اقدام بسیار مهم این مرحله قرارداد تاریخی مهمی است که میان شرکت گاز پروم روسیه و شرکت ملی نفت ایران به امضاء رسید که قیمت این قرارداد ۴۰، میلیارد دلار است.

زیرنویس از مترجم:

(۱) یک پیروزی استراتژیک و ژئوگرافیک بزرگ برای ایران در منطقه: اخیراً ایران، روسیه و سوریه توافق کردند تا سیستم دفاعی ضد موشکی اس ۳۰۰ و اس ۴۰۰، روسیه را در سوریه مستقر سازند، شاهد بودیم که در ماههای گذشته اسرائیل حملات خود را علیه سوریه تشدید کرده بود و این ضربه سختی به سوریه و محور مقاومت به حساب می آمد، اکنون با وضعیت تازه اسرائیلیها نمی توانند بسادگی سوریه را مورد هجوم قرار دهند، سوریه یکی از اعضای اصلی محور مقاومت و هم پیمان بسیار مهم و قابل اعتمادی برای ایران است.

سوریه در جریان جنگ تحمیلی هشت ساله صدام و امریکا علیه استقلال ایران، تنها کشور عربی بود که علی رغم زیانهای فراوانی که برایش داشت ولی سرسختانه در کنار ایران ایستاد

پنجشنبه چهارم اگست ۲۰۲۲